

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **D.**, bývajúceho v B., proti žalovanému **M.**, bývajúcemu v R., v dovolacom konaní zastúpenému J., advokátom so sídlom v B., o **ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 7 C 90/2011, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 30.apríla 2013 sp. zn. 7 Co 167/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Ružomberok uznesením zo 4. januára 2013 sp. zn. 7 C 90/2011 -725 zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov prvostupňového konania v sume 9.773,13 eur a náhradu trov odvolacieho konania celkove v sume 1.117,12 eur na účet právneho zástupcu žalovaného do troch dní od právoplatnosti uznesenia. Vychádzal zo zistenia, že žalobca bol v konaní o ochranu osobnosti úspešný len v časti, ktorou sa domáhal, aby žalovaný upustil od neoprávneného zásahu do jeho občianskej cti a ľudskej dôstojnosti rozširovaním výroku „Nie je jednoduché kúpiť si úctu a všetko nemožno robiť ani cez peniaze“. Vo zvyšnej časti zdržovacej žaloby uplatnenej proti ďalším štyrom výrokom uvedeným v článku „Filantrop z Dolného Liptova“, v nárokoch o povinnosti žalovaného ospravedlniť sa za neoprávnené zásahy a v nároku na náhradu nemajetkovej ujmy bol žalobca v konaní neúspešný. Dospel preto k záveru, že o náhrade trov konania je potrebné rozhodnúť v zmysle § 142 ods. 2 O.s.p. a náhradu trov pomerne rozdeliť. Keďže žalobcovi bolo vyhovené len v časti ospravedlnenia sa a to v jednom z uplatnených nárokov a neúspech mal v ostatných desiatich uplatnených nárokoch, čistý úspech žalovaného v konaní činil 81,82 %.

V uvedenom rozsahu žalovanému preto priznal náhradu trov prvostupňového aj odvolacieho konania.

Krajský súd v Žiline uznesením z 30. apríla 2013 sp. zn. 7 Co 167/2013 na odvolanie oboch účastníkov zmenil uznesenie okresného súdu tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania tak prvostupňového ako aj odvolacieho. Na rozdiel od súdu prvého stupňa vychádzal z názoru, že jednotlivé skutkové tvrdenia uvádzané v článku „Filantrop z Dolného Liptova“, ktoré žalobca premietol do petitu žalobného návrhu vo forme zdržať sa takéhoto vyjadrenia a ospravedlniť sa za dané výroky, je potrebné vykladať vo vzájomnej súvislosti a nie jednotlivo. Ak preto žalovaný bol zaviazaný právoplatným rozsudkom k povinnosti ospravedlniť sa žalobcovi, čo i len za jeden z výrokov uvádzaných v citovanom článku v zmysle § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ), je treba ho považovať v tejto časti žaloby za procesne úspešného. Procesne neúspešný bol žalobca v časti nároku, ktorým sa domáhal zaplata náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca a žalovaný mali teda čo do základu uplatnených nárokov rovnaký úspech a neúspech a to nielen v konaní pred súdom prvého stupňa, ale aj v odvolacom konaní. Napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa preto v zmysle § 220 O.s.p. zmenil a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania v príslušnom stupni (142 ods. 2 O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Navrhol rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedol, že mu bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že krajský súd nedostatočne odôvodnil napadnuté rozhodnutie. Odvolací súd neuviedol v dôvodoch rozhodnutia, prečo nepoužil pri rozhodovaní o trovách konania pravidlo pomerného rozdelenia trov podľa princípu proporcionality tak, ako ho uplatnil súd prvého stupňa. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že v uznesení odvolacieho súdu sú jasne vymedzené dôvody pre zmenu prvostupňového rozhodnutia. To, že žalovaný sa s týmito dôvodmi nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru, podľa ktorého rozhodnutie trpí nedostatkom odôvodnenia. Pokiaľ žalovaný namieta nesprávne právne posúdenie veci, takýto dovolací dôvod nie je prípustný. Navrhol preto dovolanie zamietnuť a priznať mu náhradu trov dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení,

že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O. s. p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný, preto ho treba odmietnuť.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu. Dovolanie proti uzneseniu je prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O. s. p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ veta prvá O. s. p.). Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2014 je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Ako je však výslovne uvedené v § 239 ods. 3 O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2014, ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolateľ v prejednávanej veci napadol dovolaním uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvého stupňa o trovách konania. Ustanovenie § 239 ods. 3 O. s. p. výslovne vylučuje možnosť podať dovolanie v prípade, ak ide o uznesenie o trovách konania, bez ohľadu na spôsob rozhodnutia odvolacieho súdu. Prípustnosť dovolania preto podľa tohto ustanovenia neprichádza do úvahy.

Ak súdne konanie trpí niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O. s. p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, pri ktorých je inak dovolanie

z hľadiska § 239 O. s. p. vylúčené. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 veta druhá O. s. p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O. s. p., dovolací súd sa ďalej zaoberal otázkou, či nie je daná prípustnosť dovolania v zmysle tohto zákonného ustanovenia, teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným.

Pokiaľ dovolateľ namietal nedostatky odôvodnenia dovolaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O. s. p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O. s. p.) a vzťahuje sa aj na uznesenie (§ 167 ods. 2 O. s. p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/07).

Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd dostatočným spôsobom, stručne a zrozumiteľne vysvetlil, z ktorých skutočností pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal, akými úvahami sa riadil a prečo dospel k inému právnomu názoru, než súd prvého stupňa. Tým dal zároveň aj odpoveď, prečo nepoužil pri rozhodovaní o trovách konania pravidlo pomerného rozdelenia trov podľa princípu proporcionality, ale vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá podľa § 142 ods. 2 O.s.p. na náhradu trov konania právo. Odvolací

súd teda v dôvodoch rozhodnutia uviedol všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia. Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

Odvolací súd teda neporušil právo dovolateľa na spravodlivý proces a neodňal mu možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Pokiaľ dovolateľ namietal omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vadách konania podľa § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby boli tvrdenia dovolateľa o existencii tohto dovolacieho dôvodu opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p. a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti uvedené v ustanovení § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky mimoriadny opravný prostriedok žalovaného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.

Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, ktoré pozostávali z odmeny jeho právneho zástupcu za vyjadrenie k dovolaniu, nakoľko ich nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za trovy potrebné na účelné bránenie práva (§ 142 ods. 1 v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. januára 2015

JUDr. Rudolf Čirč, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Zuzana Pudmarčíková